A panelokon túl

[1]

Tavasszal, miután kénytelenek voltunk bezárni a színházat a vírushelyzet miatt, indítottunk egy interjúsorozatot és abban mindenkinek feltettük a kérdést: hogy kerültél a JESZ-be? Most tőled is megkérdezem.

Azt hiszem, Kuti Letícia látványtervező ajánlott engem, aki sokat dolgozott korábban a JESZ-ben, nekem pedig állandó alkotótársam. Aztán eljöttem előadást nézni, megismertem a társulatot és András felkért, hogy legyek én az első meghívott rendező a „Frissek” sorozatban.

És, hogy érzed magad nálunk, friss diplomásként?

Nagyon jól! Egyrészt maga a város teljesen beszippantott, jó itt, szeretem ezeket a különös alakokat, akiket Pécsen megismerhettem. A színházban pedig minden körülmény adott, olyan emberek vesznek körül, akikre lehet számítani és mindenki azon van, hogy jó előadás szülessen. Említed, hogy friss diplomás vagyok. Szívesen beszélek a képzésről, hogy mit jelent az a diploma, amit az SZFE-n kaptunk. pláne most, hogy sok igaztalan vád éri az egyetemet. Zenés színházrendezőként végeztem. Ez a szak csak 5 évente indul, így nagy felelőssége van a felvételiztetőknek. Az első 3 év koncentrált műhelymunka. 0-24-ben együtt voltunk, és nem csak a tanárainktól, hanem egymástól is sokat tanultunk. A képzés alapját a mester-tanítvány viszony jelenti. Mestereink a színházi szakma kiemelkedő, meghatározó alkotói, Ascher Tamás, Novák Eszter, Selmeczi György, Székely Gábor voltak. Mi pedig hallgatóként kapcsolódtunk egy nagyon fontos élő hagyományhoz. Ezen az egyetemen ugyanis létezik egy folyamat, ami a szellemi folytonosságot, a magyar kultúra és színházi hagyomány gerincét jelenti. Örkény István szellemi öröksége Székely Gábor tanításában él tovább,

akitől volt szerencsém nekem is tanulni, én pedig most már tanársegédként szintén azt a tudást adom tovább, amit kaptam. Létezik tehát egy szellemi örökség, egy élő hagyomány, ami hihetetlen értéket jelent. Amikor szétverik az egyetemet arra hivatkozva, hogy a nemzeti értékrend nincs képviselve a képzésben, akkor ezt a folytonosságot, ezt az élő nemzeti hagyományt szakítják meg.

Rendezőként mit tartasz eddig legnagyobb sikerednek?

Tavaly egy operettet rendeztem Nagyváradon, a Sybill-t. hatalmas siker volt, utána az emberek megismertek az utcán, gratuláltak. Megnyugtató volt, hogy tetszik a közönségnek, hogy a rengeteg munka, amit beletettünk, megtérül. És büszke is vagyok rá, ugyanakkor nem voltam teljesen elégedett. a színház amúgy is élő műfaj, sosincs teljesen kész, mindig van mit fejleszteni, újragondolni. A legnagyobb szakmai sikereket talán azok a pillanatok jelentik, amikor egy színész rátalál valamire, és elkezd működni a szerep, a helyzet. Ezt lenyűgöző nézni, és ilyenkor reménykedek, hogy talán nekem is van némi közöm a dologhoz… Ebben a próbafolyamatban is volt sok ilyen pillanat.

Hogy választottad ki a darabot, amit rendezel?

Sok minden felmerült az elején, aztán a járvány miatt kérdésessé vált, hogy egyáltalán megvalósul-e a produkció. A karantén alatt olvastam el Schimmelpfennig drámáit, amiből volt elérhető magyar fordítás. Az arab éjszaka rögtön megfogott. Szeretem olyan kihívások elé állítani a színészeket, ahol bravúrra, átlagon felüli teljesítményre van szükség. Ezt most a szerző megtette a helyettem. A próbafolyamat közben szembesültünk azzal, milyen sokféle figyelmet, koncentrációt igényel ez a munka. Színésztechnikailag az átlagnál jóval nehezebb feladat, gyakorlatilag mindenkinek minden szöveget kell tudni, és pontosan kell ismerjük egymás minden rezdülését.

Volt az elején egy konkrét elképzelésed, amit szerettél volna megvalósítani?

A próbafolyamat elején kísérleteztünk. Kipróbáltunk több lehetséges irányt, a színészek nyitottak, kíváncsiak voltak. Elég markáns formát akartam adni az előadásnak, ehhez pedig ki akartam próbálni zsákutcákat. Végül körvonalazódott egy statikus forma, ami erősen szövegcentrikus és nagyban támaszkodik a néző fantáziájára.

Azon túl, hogy van egy reál-szürreál határán billegő „sztori”, miről szól ez a darab?

Nekem ez a darab a magányról szól. Emberekről, akik meg vannak rekedve, be vannak szorulva a saját életükbe. ugyan olyan lakásokban élnek egymás mellett-alatt-fölött, mindenki a saját dobozában. Ezen a különös éjszakán pedig az összes szereplő kifordul önmagából, szembesül a vágyaival, a frusztrációival. Aztán az már személyenként változik, hogy jut-e valami feloldozás. A szerző erős motívumokkal dolgozik, nagyon izgalmas, ahogy keveri az álmot a valósággal.
Kezdetben egy panelház lakóit látjuk, éjszaka. aztán kitágul térben és időben a történet. éveket járunk be, egzotikus, különös helyszínekre vetődünk, egyre valószerűtlenebb lesz a történet. A szereplők is kifordulnak önmagukból. ott billegünk álom és valóság határán.

Te inkább a közösségi színház irányából érkeztél, itt viszont volt egy konkrét darab. Nem túl nagy kötöttség ez?

Szeretem a változatosságot. Ha olyan munkákat csinálok, ahol nem egy meglévő dráma az alapanyag, hanem az alkotókkal közösen gyúrjuk össze az előadás szövegét, utána vágyom rá, hogy egy klasszikus drámával, megírt történettel foglalkozzak és fordítva. A szabadúszó lét erre ad lehetőséget, szeretek mindig új emberekkel, új helyzetekkel találkozni.

Radnai Éva 2020. október 8.

fotó: Csortos Szabolcs - Univ magazin

Forrás webcím:https://jesz.pte.hu/panelokon_tul?theme=pte_akadaly_jesz_pte_hu

Hivatkozások
[1]
https://jesz.pte.hu/sites/jesz.pte.hu/files/styles/large/public/tarnoki.portre.csosza.jpg?itok=4pR8Rmzx